UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE MATEMATICĂ ŞI INFORMATICĂ

Concurs MATE-INFO UBB, 1 aprilie 2017
Proba scrisă la MATEMATICĂ

SUBIECTUL I (30 puncte)

1) (15 puncte) Fie matricele $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 3 & 1 \\ 4 & 9 & 1 \\ 8 & 27 & 1 \end{pmatrix}$ şi $B = \begin{pmatrix} 1 \\ a \\ a^2 \\ a^3 \end{pmatrix}$, $a \in \mathbb{R}$.

Discutaţi în funcţie de a dacă există matrice $X = \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}$ cu elemente din $\mathbb{R}$ pentru care $AX = B$.

În caz afirmativ, determinaţi matricele X.

2) (10 puncte) Pentru $a, b \in \mathbb{Q}$ considerăm funcţia $f_{a,b} : \mathbb{Q} \to \mathbb{Q}$, $f_{a,b}(x) = ax + b$. Determinaţi mulţimea tuturor perechilor (a, b) pentru care $f_{a,b}$ este un izomorfism de la grupul $(\mathbb{Q}, +)$ la el însuşi.

3) (5 puncte) Rezolvaţi ecuaţia $\widehat{4}x + \widehat{8} = \widehat{0}$ în inelul $(\mathbb{Z}_{12}, +, \cdot)$.

SUBIECTUL II (30 puncte)

1) (20 puncte) Se dă punctul $P(0, 1)$ şi dreptele $d_1 : x - 3y + 10 = 0$ şi $d_2 : 2x + y - 8 = 0$. Prin P se duce o dreaptă d care intersectează d_1 într-un punct A şi d_2 într-un punct B. Determinaţi ecuaţia dreptei d pentru care punctul P este mijlocul segmentului $[AB]$.

2) (10 puncte) Rezolvaţi ecuaţia

$$\sin(x + 30^\circ) + \cos(x + 60^\circ) = 1 + \cos 2x.$$

SUBIECTUL III (30 puncte)

1) Considerăm funcţia $f : D \to \mathbb{R}$, definită prin relaţia

$$f(x) = \frac{\sqrt{x+1}}{x},$$

unde $D \subset \mathbb{R}$ este domeniul maxim de definiţie al funcţiei f.
a) (5 puncte) Determinaţi mulţimea D.
b) (5 puncte) Calculaţi f'.
c) (5 puncte) Determinaţi intervalele de monotonie ale funcţiei f.
d) (5 puncte) Demonstraţi că

$$\frac{\sqrt{2016}}{2015} > \frac{\sqrt{2017}}{2016}.$$

2) (10 puncte) Calculaţi $\int\limits_0^1 \sqrt{1+x}\, dx$ şi $\lim\limits_{n\to\infty} \frac{1}{n\sqrt{n}} \sum\limits_{k=1}^{n} \sqrt{k+n}$.

NOTĂ:

Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE MATEMATICĂ ŞI INFORMATICĂ

Concurs MATE-INFO UBB, 1 aprilie 2017
Proba scrisă la MATEMATICĂ

Barem

SUBIECTUL I (30 puncte)

1) $AX = B \Leftrightarrow (S) \begin{cases} x+y+z=1 \\ 2x+3y+z=a \\ 4x+9y+z=a^2 \\ 8x+27y+z=a^3 \end{cases}$ 2p

Cum $\begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 3 & 1 \\ 4 & 9 & 1 \end{vmatrix} = 2 \neq 0$, (S) e compatibil $\Leftrightarrow d = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 2 & 3 & 1 & a \\ 4 & 9 & 1 & a^2 \\ 8 & 27 & 1 & a^3 \end{vmatrix} = 0$ 1p

$d = 2(a-1)(a-2)(a-3) = 0 \Leftrightarrow a \in \{1,2,3\}$ 3p

Dacă $a \in \mathbb{R} \setminus \{1,2,3\}$ sistemul (S) este incompatibil, deci nu există X 2p

Dacă $a \in \{1,2,3\}$ sistemul (S) este compatibil determinat 1p

echivalent cu sistemul $(S') \begin{cases} x+y+z=1 \\ 2x+3y+z=a \\ 4x+9y+z=a^2 \end{cases}$ 1p

$x = -(1-a)(3-a),\ y = \dfrac{1}{2}(1-a)(2-a),\ z = \dfrac{1}{2}(2-a)(3-a)$ 3p

$a = 1 \Rightarrow X = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix},\ a = 2 \Rightarrow \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix},\ a = 3 \Rightarrow \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}$ 2p

Observaţie: Ultimele 6 puncte din barem pot fi redistribuite în cazul în care se tratează separat fiecare caz de compatibilitate, acordându-se 2 puncte pentru fiecare caz.

2) $f_{a,b}$ endomorfism al lui $(\mathbb{Q},+) \Rightarrow f_{a,b}(0) = 0 \Rightarrow b = 0$ 2p

$\forall a \in \mathbb{Q}, \forall x, y \in \mathbb{Q},\ f_{a,b}(x+y) = a(x+y) = ax + ay = f_{a,b}(x) + f_{a,b}(y)$, prin urmare,
$f_{a,b}$ morfism $\Leftrightarrow b = 0$ 3p

$f_{a,0}$ bijecţie $\Leftrightarrow \forall y \in \mathbb{Q}, \exists x \in \mathbb{Q}$ unic determinat astfel încât $y = f_{a,b}(x) = ax$
$\Leftrightarrow a \neq 0$ şi $x = \dfrac{y}{a}$ (unica soluţie a ecuaţiei $ax = y$) 4p

Observaţie: Dacă se verifică separat injectivitatea şi surjectivitatea lui $f_{a,0}$ se acordă câte 2 puncte pentru analiza corectă a fiecăreia dintre ele şi obţinerea condiţiei $a \neq 0$.

Mulţimea căutată este $\{(a,0) \mid a \in \mathbb{Q}^*\}$ 1p

3) $\widehat{4}x + \widehat{8} = \widehat{0} \Leftrightarrow \widehat{4}(x + \widehat{2}) = \widehat{0}$.
Folosind tabelul operaţiei (tabla înmulţirii) deducem $x + \widehat{2} \in \{\widehat{0}, \widehat{3}, \widehat{6}, \widehat{9}\}$ 3p
$\Leftrightarrow x \in \{\widehat{1}, \widehat{4}, \widehat{7}, \widehat{10}\}$ 2p

SUBIECTUL II (30 puncte)

Problema 1 (prima soluţie)

forma generală $(d) : y = kx + 1$ 2.5p
punctele A şi B în funcţie de k 4p
condiţia $x_A + x_B = 2x_P (= 0)$ 3p
determinarea pantei k 4p
verificarea faptului că P e mijlocul lui $[AB]$ 3p
ecuaţia dreptei $(d) : x + 4y - 4 = 0$ 3p
analiza cazului când ecuaţia dreptei d este $x = 0$ 0.5p

Problema 1 (a doua soluţie)

coordonatele punctului Q 4p
determinarea vectorului $\overrightarrow{QP}$ 2p
coordonatele lui A şi B în funcţie de parametri 4p
determinarea vectorilor $\overrightarrow{QA}$ şi $\overrightarrow{QB}$ 3p
condiţia $\overrightarrow{QA} + \overrightarrow{QB} = 2\overrightarrow{QP}$ 2p
determinarea coordonatelor lui A şi B 3p
ecuaţia dreptei AB, $(d) : x + 4y - 4 = 0$ 2p

Problema 2

membrul I al ecuaţiei poate fi scris $\sin(x + 30^\circ) + \cos(x + 60^\circ) = \cos x$ 3p
scrierea ecuaţiei sub forma $\cos x\,(2\cos x - 1) = 0$ 3p
scrierea soluţiilor ecuaţiei $\cos x = 0$ 2p
scrierea soluţiilor ecuaţiei $\cos x = \dfrac{1}{2}$ 2p

SUBIECTUL III (30 puncte)

1) $x + 1 \geq 0$ 2p
$x \neq 0$ 2p
$D = [-1, +\infty) \setminus \{0\}$ 1p
2) $f'(x) = -\frac{x+2}{2x^2\sqrt{x+1}}$. 5p
3) $f'(x) < 0, \forall x \in D$ 3p
f descrescătoare pe $[-1, 0)$ 1p
f descrescătoare pe $(0, +\infty)$ 1p
4) $f(2015) = \frac{\sqrt{2016}}{2015}$ 1p
$f(2016) = \frac{\sqrt{2017}}{2016}$ 1p
f descrescătoare, $2015 < 2016 \Rightarrow f(2015) > f(2016)$ 3p
5) $\displaystyle\int_0^1 \sqrt{1+x}\, dx = \int_0^1 (1+x)^{\frac{1}{2}}\, dx$ 2p
$\int_0^1 (1+x)^{\frac{1}{2}}\, dx = \frac{2}{3}(1+x)^{\frac{3}{2}}\Big|_0^1$ 2p
$\frac{2}{3}(1+x)^{\frac{3}{2}}\Big|_0^1 = \frac{2}{3}(2^{\frac{3}{2}} - 1)$ 2p
$L = \displaystyle\lim_{n\to\infty} \frac{1}{n\sqrt{n}} \sum_{k=1}^{n} \sqrt{k+n} = \lim_{n\to\infty} \frac{1}{n} \sum_{k=1}^{n} \sqrt{1 + \frac{k}{n}}$ 1p
$\lim_{n\to\infty} \frac{1}{n} \sum_{k=1}^{n} \sqrt{1 + \frac{k}{n}} = \int_0^1 \sqrt{1+x}\, dx$ 2p
$L = \frac{2}{3}(2^{\frac{3}{2}} - 1)$ 1p

NOTĂ: Orice altă soluţie corectă va fi punctată corespunzător.

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE MATEMATICĂ ŞI INFORMATICĂ

Concurs MATE-INFO UBB, 1 aprilie 2017
Proba scrisă la MATEMATICĂ

Soluţii

SUBIECTUL I (30 puncte)

A se vedea baremul.

SUBIECTUL II (30 puncte)

1. Soluţia 1. Orice dreaptă care trece prin punctul P are ecuaţia de forma $y-1=kx$ sau $x=0$. Dreapta de ecuaţie $x=0$ intersectează dreptele d_1 şi d_2 în punctele $A(0,\frac{10}{3})$ şi $B(0,8)$. Mijlocul acestui segment $[AB]$ are coordonatele $M(0,\frac{34}{3})$, deci nu coincide cu P. Astfel putem presupune că dreapta căutată are ecuaţia

$$(d): y = kx + 1,$$

deci ceea ce trebuie să determinăm este panta k a dreptei d. Derterminăm mai întâi punctele de intersecţie ale dreptei d cu dreptele date. Astfel, coordonatele lui A sunt soluţiile sistemului

$$\begin{cases} y = kx + 1, \\ x - 3y + 10 = 0, \end{cases}$$

de unde

$$x - 3xk - 3 + 10 = 0,$$

adică

$$x_A = \frac{7}{3k-1}$$

şi

$$y_A = \frac{10k-1}{3k-1}.$$

Analog, coordonatele lui B sunt date de sistemul

$$\begin{cases} y = kx + 1, \\ 2x + y - 8 = 0, \end{cases}$$

care ne conduce la

$$2x + kx + 1 - 8 = 0,$$

adică

$$x_B = \frac{7}{k+2}$$

şi

$$y_B = \frac{8k+2}{k+2};$$

Abscisa mijlocului segmentului AB este

$$x_0 = \frac{1}{2}\left(\frac{7}{3k-1} + \frac{7}{k+2}\right) = \frac{7}{2} \cdot \frac{4k+1}{(3k-1)(k+2)}.$$

Dar noi vrem ca această abscisă să coincidă cu abscisa punctului P, adică $x_0 = 0$. De aici obţinem $k = -\frac{1}{4}$. Cu această valoare a lui k, obţinem

$$A = A(-4, 2), B = B(4, 0)$$

şi se verifică imediat că P este mijlocul segmentului AB. Ecuaţia dreptei care trece prin P şi are panta $-1/4$ este

$$y = -\frac{1}{4}x + 1$$

sau

$$x + 4y - 4 = 0.$$

Soluţia 2. Ideea soluţiei este să determinăm, mai întâi, punctul de intersecţie Q al dreptelor date. Alegem apoi un punct (în prima fază, oarecare) A pe d_1 şi un punct B pe d_2. Atunci P este mijlocul lui AB dacă şi numai dacă $2\overrightarrow{QP} = \overrightarrow{QA} + \overrightarrow{QB}$. Dreapta pe care o căutăm va fi dreapta AB.

Coordonatele punctului Q sunt date de soluţia sistemului

$$\begin{cases} x - 3y + 10 = 0, \\ 2x + y - 8 = 0, \end{cases}$$

ceea ce ne conduce la punctul $Q(2, 4)$. Aşadar, componentele vectorului $\overrightarrow{QP}$ vor fi $(-2, -3)$.

Fie acum A un punct oarecare de pe dreapta d_1. Legătura dintre coordonatele lui A vor fi, atunci,

$$x_A - 3y_A + 10 = 0.$$

Dacă notăm $y_A = t$, atunci $x_A = 3t - 10$, deci $A = (3t - 10, t)$, deci vectorul care uneşte pe Q cu A va fi $\overrightarrow{QA}(3t - 12, t - 4)$.

Analog, fie B un punct de pe dreapta d_2, adică

$$2x_B + y_B - 8 = 0.$$

Atunci, dacă punem $x_B = s$, obţinem $B(s, -2s + 8)$, deci vectorul de poziţie al lui B relativ la Q este $\overrightarrow{QB}(s - 2, 4 - 2s)$.

Prin urmare, ecuaţia

$$\overrightarrow{QA} + \overrightarrow{QB} = 2\overrightarrow{QP}$$

este echivalentă cu sistemul

$$\begin{cases} 3t + s = 10, \\ t - 2s = -6. \end{cases}$$

Soluţia acestui sistem este $t = 2, s = 4$, ceea ce ne conduce la punctele $A(-4, 2), B(4, 0)$. Ecuaţia dreptei d este ecuaţia dreptei AB, adică

$$\frac{x + 4}{4 + 4} = \frac{y - 2}{0 - 2}$$

sau

$$x + 4y - 4 = 0.$$

2. Ecuaţia se poate scrie

$$\sin(x + 30°) + \sin(90° - x - 60°) = 1 + \cos 2x$$

sau

$$\sin(x + 30°) + \sin(30° - x) = 1 + \cos 2x,$$

de unde

$$2\sin\frac{x + 30° + 30° - x}{2} \cdot \cos\frac{x + 30° - 30° + x}{2} = 1 + \cos 2x$$

sau

$$2\sin 30^\circ \cdot \cos x = 1 + \cos 2x$$

sau, încă,

$$\cos x = 1 + \cos 2x.$$

Această ecuaţie se poate scrie

$$\cos x = 1 + 2\cos^2 x - 1 = 2\cos^2 x.$$

Avem, prin urmare, de rezolvat ecuaţia

$$\cos x\,(2\cos x - 1) = 0.$$

Obţinem, prin urmare:

1. $\cos x = 0$, ceea ce ne conduce la soluţia
$$x = \frac{\pi}{2} + k\pi,\ k \in \mathbb{Z};$$
2. $\cos x = \dfrac{1}{2}$, ceea ce ne conduce la soluţia
$$x = \pm\frac{\pi}{3} + 2k\pi,\ k \in \mathbb{Z}.$$

În final mulţimea soluţiilor ecuaţiei iniţiale este

$$S = \left\{\frac{\pi}{2} + k\pi | k \in \mathbb{Z}\right\} \cup \left\{\pm\frac{\pi}{3} + 2k\pi | k \in \mathbb{Z}\right\}.$$

SUBIECTUL III (30 puncte) 1. Condiţia de existenţă a redicalului este $x + 1 \geq 0$ şi condiţia de existenţă fracţiei este $x \neq 0$. Astfel domeniul maxim de definiţie este $D = [-1, +\infty) \setminus \{0\}$.

2. Folosim regula de derivare a fracţiilor, derivata funcţiei radical şi regula de derivare a funcţiei compuse:

$$f'(x) = \frac{\frac{1}{2\sqrt{x+1}} \cdot x - \sqrt{x+1}}{x^2} = \frac{\frac{x-2x-2}{2\sqrt{x+1}}}{x^2} = -\frac{x+2}{2x^2\sqrt{x+1}}.$$

3. Dacă $x \in D$, atunci $x + 2 > x + 1 \geq 0$, $x^2 \geq 0$ şi $\sqrt{x+1} \geq 0$. Astfel $f'(x) < 0$, pentru orice $x \in D$, deci f este strict descrescătoare pe intervalele $[-1, 0)$ şi $(0, +\infty)$.

4. f fiind descrescătoare pe intervalul $(0, +\infty)$ putem scrie

$$2015 < 2016 \Rightarrow f(2015) > f(2016).$$

Pe de altă parte $f(2015) = \frac{\sqrt{2016}}{2015}$ şi $f(2016) = \frac{\sqrt{2017}}{2016}$, deci $\frac{\sqrt{2016}}{2015} > \frac{\sqrt{2017}}{2016}$.

5.
$$\int_0^1 \sqrt{1+x}\ dx = \int_0^1 (1+x)^{\frac{1}{2}}\ dx = \frac{2}{3}(1+x)^{\frac{3}{2}}\Big|_0^1 = \frac{2}{3}(2^{\frac{3}{2}} - 1).$$

$$\lim_{n\to\infty} \frac{1}{n\sqrt{n}} \sum_{k=1}^{n} \sqrt{k+n} = \lim_{n\to\infty} \frac{1}{n} \sum_{k=1}^{n} \sqrt{1 + \frac{k}{n}} = \int_0^1 \sqrt{1+x}\ dx = \frac{2}{3}(2^{\frac{3}{2}} - 1).$$